

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 76 / 1997

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 9η Ιουνίου 1997, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Ευάγγελος Περάκης, κωλυμένου του κ. Κωνσταντίνου Λασσαδού.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού, Χαρίλαου Χάρακα,

Μελίνα Μουζουράκη,

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης των εταιριών: α) BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. και ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., β) ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και SPOT THOMPSON ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε., γ) ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και MOVIELAB Α.Ε. ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ και δ) BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. και ΚΟΝΚΟΥΕΣΤ ΓΙΟΥΡΟΠ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε., που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 12.3.97, από τις εταιρείες ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. και J.WALTER THOMPSON ITALIA SpA, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι εταιρίες: α) ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., δια των πληρεξουσίων της δικηγόρων, Παναγιώτη Κανελλόπουλου και Ευθυμίου Σφήκα και β) BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. και J.WALTER THOMPSON ITALIA SpA, δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Νικολάου Κορίτσα.

Στην αρχή της συζητήσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας της Επιτροπής, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε (α) τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές προϊόντων, και (β) την επιβολή προστίμου ύψους 3.000.000 δρχ. σε κάθε μία από τις ανωτέρω γνωστοποιούσες επιχειρήσεις για υπαιτίως εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Στην συνέχεια έλαβαν τον λόγο οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών και παρείχαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής. Ζήτησαν δε από την Επιτροπή (α) να εγκρίνει την υπό εξέταση συγκέντρωση και (β) να απορρίψει την πρόταση της εισήγησης της Γραμματείας περί

επιβολής προστίμου λόγω υπαίτιας εκπρόθεσμης γνωστοποίησης της συγκέντρωσης και να μην επιβάλλει πρόστιμο, άλλως το τυχόν επιβληθησόμενο πρόστιμο να μην υπερβεί το συμβολικό ποσό των 50.000 δρχ. ανά εταιρεία. Κατόπιν ορκίστηκε στο Ευαγγέλιο και εξετάστηκε από την Επιτροπή η μάρτυρας των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, Αρτεμής Μπαμίχα, οικονομική διευθύντρια των ελληνικών εταιρειών του ομίλου της SPOT THOMPSON. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 17.6.1997 στα ενδιαφερόμενα μέρη για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 11η Ιουλίου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.50 π.μ., η οποία συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε την 16η Ιουλίου 1997, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11 π.μ., στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υπόθεσης, την κατάθεση της μάρτυρος και τα υπομνήματα, που τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Στις 12.3.97 οι εταιρίες ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., με έδρα την Αθήνα, BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. με έδρα το Ρότερνταμ Ολλανδίας και J.WALTER THOMPSON ITALIA SpA (JWT Italia), με έδρα το Μιλάνο Ιταλίας γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77 όπως ισχύει, τη συγκέντρωση (απόκτηση ελέγχου) μεταξύ των εταιριών: α) BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. (BSH) και ΚΕΜΑΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. (ΚΕΜΑΚΟ), β) ΚΕΜΑΚΟ και SPOT THOMPSON ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε. (SPOT THOMPSON), γ) ΚΕΜΑΚΟ και MOVIELAB Α.Ε. ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ (MOVIELAB) και δ) BSH και ΚΟΝΚΟΥΕΣΤ ΓΙΟΥΡΟΠ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε., δυνάμει των από 11.12.1996 συμβάσεων αγοράς τίτλων που συνήψαν με τους Πωλητές κ.κ. Δ. Μαύρο, Χ. Κερασιώτη και Π. Κωνσταντινίδη.

Πρόκειται για συγκέντρωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται με ταυτόχρονες μεταβιβάσεις μετοχών επί μέρους εταιριών που, μέχρι την κατάρτιση των γνωστοποιηθεισών συμφωνιών, ελέγχοντο -άμεσα ή έμμεσα- από τους ως άνω Πωλητές. Με τις μεταβιβάσεις αυτές οι επί μέρους εταιρίες περιέρχονται στον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της εταιρίας BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. και της εταιρίας JWT Italia, δηλαδή στον έμμεσο έλεγχο της εταιρίας WPP Group PLC η οποία έχει τον έλεγχο των εταιριών αυτών.

1. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ειδικότερα, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επί μέρους εταιρίες (προ των γνωστοποιηθεισών συμφωνιών) περιγράφονται στη συνέχεια με αναφορά του μεταξύ τους συνδέσμου.

1. Η εταιρία **WPP Group Plc (WPP Group)** είναι ο φορέας ενός από τους μεγαλύτερους παγκοσμίως διαφημιστικούς και παροχής υπηρεσιών marketing ομίλους. Έχει 40 εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε 84 χώρες. Ελέγχει τις εταιρίες **BERKELEY SQUARE HOLDING B.V.** (κατωτέρω με αριθμό 2) και **JWT ITALIA SPA** (κατωτέρω με αριθμό 3).
Στην Ελλάδα δραστηριοποιείται μέσω των συγγενικών των άνω εταιριών ως επίσης και μέσω των εταιριών **BOLD/OGILVY MATHER AE** (η οποία είναι κάτοχος του άλλου 25% του μετοχικού κεφαλαίου της **TMP HELLAS AE**), και **RESEARCH INTERNATIONAL AE**. Οι δύο πρώτες είναι εταιρίες παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών ενώ η τρίτη έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τις έρευνες αγοράς κάθε είδους και φύσης.
2. Η εταιρία **BERKELEY SQUARE HOLDING B.V. (BSH)** σύμφωνα με το καταστατικό της έχει ως σκοπό την απόκτηση συμμετοχών σε άλλες εταιρίες, είναι δηλαδή εταιρία holding. Ελέγχεται από την εταιρία **WPP Group Plc** (ανωτέρω με αριθμό 1) και είναι κάτοχος του 50% τόσο των κοινών μετοχών (336 επί συνόλου 672) όσο και των ΠΑΨ μετοχών (164 επί συνόλου 328) της εταιρίας **KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε.Ε** (κατωτέρω με αριθμ 13).
3. Η εταιρία **JWT ITALIA SPA (JWT Italia)**, έχει σύμφωνα με το καταστατικό της ως σκοπό την παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών. Ελέγχεται από την εταιρία **WPP Group Plc** (ανωτέρω με αριθμό 1) και είναι κάτοχος του 44% τόσο των κοινών μετοχών (175 επί συνόλου 397) όσο και των ΠΑΨ μετοχών (265 επί συνόλου 603) της εταιρίας **SPOT THOMPSON ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε.** (κατωτέρω με αριθμό 11).
4. Οι κ.κ. **Δ. Μαύρος, Χ. Κερασιώτης και Π. Κωνσταντινίδης (Πωλητές)** είναι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη διαφημιστική αγορά και ήταν κάτοχοι του 100% τόσο των κοινών μετοχών όσο και των ΠΑΨ μετοχών της εταιρίας **KEMAKO Α.Ε.** (κατωτέρω με αριθμό 5), του 56% τόσο των κοινών μετοχών όσο και των ΠΑΨ μετοχών της εταιρίας **SPOT THOMPSON ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε.** (κατωτέρω με αριθμό 11) και του 50% τόσο των κοινών μετοχών όσο και των ΠΑΨ μετοχών της εταιρίας **KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε.** (κατωτέρω με αριθμό 13). **Οι συμμετοχή τους στις παραπάνω εταιρίες είναι κατά ισομοιρία και στις υπό κρίση μεταβιβάσεις ενεργούν από κοινού.**
5. Η εταιρία **KEMAKO ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. (KEMAKO)**, έχει ως κύριο σκοπό τη συμμετοχή στο κεφάλαιο εταιριών οποιουδήποτε εταιρικού σκοπού ή μορφής (εταιρία holding). Το σύνολο των μετοχών της -1125 κοινές με ψήφο και 1125 προνομιούχες μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου- ανήκαν στους Πωλητές (ανωτέρω με αριθμό 4). Η εταιρία αυτή είναι κάτοχος των 537 από τις 540 συνολικά κοινών μετοχών με ψήφο, ήτοι του 99,45% των κοινών μετοχών (με ψήφο) της εταιρίας **MARKET LINK** (κατωτέρω με αριθμό 6).
6. Η εταιρία **MARKET LINK ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ LICENCING ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. (MARKET LINK)** είναι επίσης εταιρία holding και το 99,45% των μετοχών της ανήκει στην εταιρία **KEMAKO** (ανωτέρω με αριθμό 5). Η εταιρία αυτή, είναι κάτοχος του 32,22% των μετοχών (με ψήφο) της εταιρίας **MOVIELAB** (κατωτέρω με αριθμό 7).
7. Η εταιρία **MOVIELAB Α.Ε. ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ (MOVIELAB)** έχει ως σκοπό την παραγωγή διαφημιστικών ταινιών κινηματογράφου και τηλεόρασης. Οι μετοχές της (όλες με δικαίωμα ψήφου) ανήκαν κατά 67,78% στους Πωλητές

(ανωτέρω με αριθμό 4) και κατά ποσοστό 32,22% στην εταιρία MARKET LINK (ανωτέρω με αριθμό 6). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 737.890.966 (ECU 2.459.636,55).

Θυγατρικές της εταιρίας αυτής ήταν οι εταιρίες ART VISION Ε.Π.Ε (94%) (κατωτέρω με αριθμό 8), PUBLICOM-HILL & KNOWLTON ΕΛΛΑΣ Ε.Π.Ε. (69%) (κατωτέρω με αριθμό 9) και TRANSMEDIA Ε.Π.Ε (50%) (κατωτέρω με αριθμό 10).

8. Η εταιρία **ART VISION Ε.Π.Ε (ART VISION)** έχει ως σκοπό την παραγωγή διαφημιστικών ταινιών κινηματογράφου και τηλεόρασης. Το κεφάλαιό της ανήκει κατά 94% στην εταιρία MOVIELAB (ανωτέρω με αριθμό 7). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 583.468.893 (ECU 1.944.896,31).

9. Η εταιρία **PUBLICOM-HILL & KNOWLTON HELLAS Ε.Π.Ε (PUBLICOM-HILL & KNOWLTON)** έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων και την οργάνωση εκδηλώσεων δημοσίου χαρακτήρα. Το κεφάλαιό της ανήκει κατά 69% στην εταιρία MOVIELAB (ανωτέρω με αριθμό 7). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 745.926.091 (ECU 2.486.420,30).

10. Η εταιρία **TRANSMEDIA Ε.Π.Ε (TRANSMEDIA)** έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών υποστηρίξεως μέσων μαζικής επικοινωνίας καθώς και την αντιπροσώπευση οίκων εσωτερικού και εξωτερικού μέσων μαζικής επικοινωνίας, όπως εφημερίδες, περιοδικά κ.λ.π. Το κεφάλαιό της ανήκει κατά 50% στην εταιρία MOVIELAB Α.Ε. (ανωτέρω με αριθμό 7). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 7.500.000 (ECU 25.000).

11. Η εταιρία **SPOT THOMPSON ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε (SPOT THOMPSON)** έχει ως σκοπό την παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών και συμμετέχει με ποσοστό 25% στην εταιρία με την επωνυμία TMP HELLAS ΑΕ αντικείμενο της οποίας είναι η αγορά και διάθεση διαφημιστικού χώρου και χρόνου. Οι μετοχές της (397 κοινές με δικαίωμα ψήφου και 603 προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου) ανήκαν κατά 56% (τόσο οι κοινές όσο και οι ΠΑΨ) στους πωλητές (ανωτέρω με αριθμό 4) και κατά 44% στην εταιρία JWT Italia (ανωτέρω με αριθμό 3). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. **14.368.475.573** (ECU **47.894.918,58**).

12. Η εταιρία **MAXI MEDIA Α.Ε. ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΧΩΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕΣΩΝ (MAXI MEDIA)** είναι διαφημιστική εταιρία και ασχολείται με την αγορά και τον προγραμματισμό χώρου και χρόνου στα διαφημιστικά μέσα. Οι μετοχές ανήκουν κατά 98% στην εταιρία SPOT THOMPSON (ανωτέρω με αριθμό 11). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 169.488.475 (ECU 564.962,00).

13. Η εταιρία **ΚΟΝΚΟΥΕΣΤ ΓΙΟΥΡΟΠ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Α.Ε** είναι διαφημιστική εταιρία. Οι μετοχές της (672 κοινές με δικαίωμα ψήφου και 328 προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου) ανήκουν κατά 50% (τόσο οι κοινές όσο και οι ΠΑΨ) στις εταιρίες BSH και στους Πωλητές (ανωτέρω με αριθμό 4). Κατά το 1995 σημείωσε κύκλο εργασιών ύψους δρχ. 1.852.799.944 (ECU 6.175.999,81).

2. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

2.1 Με την από 11/12/1996 σύμβαση πώλησης μετοχών μεταξύ της εταιρίας BSH και των Πωλητών (ανωτέρω με αριθμό 4) η BSH αγόρασε από τους Πωλητές 372 κοινές μετοχές με ψήφο, ήτοι το 33,06% του συνόλου των κοινών μετοχών με ψήφο, και 1.122 μετοχές προνομιούχες άνευ δικαιώματος ψήφου (π.α.ψ.), ήτοι το 99,73% του συνόλου των π.α.ψ. μετοχών της ΚΕΜΑΚΟ.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή, η μεταβίβαση των εν λόγω μετοχών τελεί υπό σειρά διαλυτικών αιρέσεων μεταξύ των οποίων εκείνες της υπογραφής συμφωνίας ρυθμίσεως σχέσεων μεταξύ των μετόχων -Shareholders Agreement- (όρος 4.1.1.), της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (όρος 4.1.9) και της μετατροπής των π.α.ψ. μετοχών σε κοινές με δικαίωμα ψήφου (όρος 4.1.10) μετά την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στις 23.12.1996, και σ'εκτέλεση του σχετικού όρου της από 11.12.1996 συμβάσεως πώλησεως μετοχών, υπογράφηκε μεταξύ των Πωλητών, της BSH και της WPP Group Plc (ανωτέρω με αριθμό 1) Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μετόχων (Shareholders Agreement) διά του οποίου προσδιορίστηκαν οι σχέσεις μεταξύ των μετόχων της εταιρίας KEMAKO ειδικά δε ρυθμίστηκαν ζητήματα διοίκησης της εταιρίας αυτής σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου αλλά ζητήματα τρόπου λήψεως αποφάσεων στη Γενική της Συνέλευση.

Μετά την μετατροπή των π.α.ψ. μετοχών σε κοινές με ψήφο, η BSH θα αποκτήσει το 66,4% του συνόλου των μετοχών και ψήφων στη συνέλευση των μετόχων της KEMAKO.

Δεδομένου ότι, κατά προεκτεθέντα, η KEMAKO ελέγχει την εταιρία MARKET LINK, με την απόκτηση του ελέγχου της KEMAKO από τη BSH, η τελευταία θα αποκτήσει εμμέσως και τον έλεγχο της MARKET LINK.

2.2 Με την από 11.12.1996 σύμβαση πώλησης μετοχών μεταξύ της εταιρίας BSH και των Πωλητών, η BSH αγόρασε από τους πωλητές 164 π.α.ψ μετοχές της KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ, ήτοι το 50% του συνόλου των π.α.ψ. μετοχών της εταιρίας αυτής. Δεδομένου ότι η BSH κατείχε ήδη το 50% των π.α.ψ. μετοχών της αυτής εταιρίας αλλά και το 50% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου, μετά την αγορά αυτή κατέχει το 50% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου και το 100% των π.α.ψ. μετοχών της εταιρίας αυτής. Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή, η μεταβίβαση των εν λόγω μετοχών τελεί υπό σειρά διαλυτικών αιρέσεων μεταξύ των οποίων εκείνες της υπογραφής συμφωνίας ρυθμίσεως σχέσεων μεταξύ των μετόχων -Shareholders Agreement- (όρος 4.1.1.), της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (όρος 4.1.9) και της μετατροπής των π.α.ψ. μετοχών σε κοινές με δικαίωμα ψήφου (όρος 4.1.10) μετά την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στις 23.12.1996, και σ'εκτέλεση του σχετικού όρου της από 11.12.1996 συμβάσεως πώλησεως μετοχών, υπογράφηκε μεταξύ των Πωλητών, της BSH, της WPP Group Plc και CONQUEST EUROPE SARL Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μετόχων (Shareholders Agreement) διά του οποίου προσδιορίστηκαν οι σχέσεις μεταξύ των μετόχων της εταιρίας KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ, ειδικότερα δε ρυθμίστηκαν ζητήματα διοίκησης της εταιρίας αυτής σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και ζητήματα τρόπου λήψεως αποφάσεων στη Γενική της Συνέλευση.

Μετά την μετατροπή των π.α.ψ μετοχών σε κοινές με ψήφο, η BSH θα αποκτήσει το 66,4% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου και συνεπώς τον έλεγχο της KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ.

2.3 Με την από 11.12.1996 σύμβαση πώλησης μετοχών μεταξύ της εταιρίας KEMAKO και των Πωλητών, η KEMAKO αγόρασε από τους πωλητές 2100 μετοχές κοινές με δικαίωμα ψήφου της εταιρίας MOVIELAB, ήτοι το 67,74% του συνόλου των μετοχών με δικαίωμα ψήφου. Το υπόλοιπο 32,22% των κοινών μετοχών της εταιρίας αυτής ανήκει, κατά τα προεκτεθέντα, στην εταιρία MARKET LINK η οποία ανήκει κατά το 99,45% του κεφαλαίου της στην εταιρία KEMAKO. Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή (όρος 2.1) δεν μεταβιβάζεται στους αγοραστές το δικαίωμα ψήφου των μεταβιβασθεισών μετοχών και (όρος 2.4) η Αγοράστρια KEMAKO εξουσιοδοτεί τους Πωλητές

να «...ασκούν κατά την αποκλειστική διακριτική τους ευχέρεια, τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές που ο καθένας από τους Πωλητές επώλησε και μεταβίβασε στην ΚΕΜΑΚΟ...» συμφωνείται δε « ...ότι η πιά πάνω ανέκκλητη πληρεξουσιότητα χορηγείται από την ΚΕΜΑΚΟ ΑΕ στους Πωλητές για τη διατήρηση του ελέγχου και της διοίκησης της Εταιρίας από τους Πωλητές μέχρι τον οριστικό διακανονισμό του ζητήματος της διοίκησης με την υπογραφή των συμφωνητικών που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος συμφωνητικού». Επίσης, σύμφωνα με την εν λόγω Σύμβαση η μεταβίβαση των μετοχών τελεί υπό σειρά διαλυτικών αιρέσεων μεταξύ των οποίων εκείνες της υπογραφής συμφωνίας ρυθμίσεως σχέσεων μεταξύ των μετόχων-Shareholders Agreement- (όρος 4.1.1.), της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (όρος 4.1.9). Στις 23.12.1996, και σ'εκτέλεση του σχετικού όρου της από 11.12.1996 συμβάσεως πώλησεως μετοχών, υπογράφηκε μεταξύ των Πωλητών, της MARKET LINK, της ΚΕΜΑΚΟ και της WPP Group Plc Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μετόχων (Shareholders Agreement) διά του οποίου προσδιορίστηκαν οι σχέσεις μεταξύ των μετόχων της εταιρίας MOVIELAB, ειδικότερα δε ρυθμίσθηκαν ζητήματα διοίκησης της εταιρίας αυτής σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και ζητήματα τρόπου λήψεως αποφάσεων στη Γενική της Συνέλευση .

Μετά την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, η εταιρία ΚΕΜΑΚΟ θα έχει τον έλεγχο του 99,96% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας MOVIELAB.

Δεδομένου ότι, κατά τα προεκτεθέντα, η MOVIELAB ελέγχει τις εταιρίες ART VISION και PUBLICOM-HILL & KNOWLTON και συμμετέχει με ποσοστό 50% στο εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας TRANSMEDIA, με την απόκτηση, κατά τ' ανωτέρω, του ελέγχου της ΚΕΜΑΚΟ, η BSH θα αποκτήσει εμμέσως και τον έλεγχο των εταιριών ART VISION, PUBLICOM-HILL & KNOWLTON και το 50% του κεφαλαίου της TRANSMEDIA.

2.4 Με την από 11/12/1996 σύμβαση πώλησης μετοχών μεταξύ της εταιρίας ΚΕΜΑΚΟ και των Πωλητών, η ΚΕΜΑΚΟ αγόρασε από τους Πωλητές 337 μετοχές π.α.ψ. της εταιρίας SPOT THOMPSON, ήτοι το 56% των π.α.ψ. μετοχών της εταιρίας αυτής. Το υπόλοιπο 44% των π.α.ψ. μετοχών της εταιρίας αυτής ανήκει στην ιταλική εταιρία JWT Italia η οποία κατέχει επίσης το 44% των κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου της εταιρίας αυτής. Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή, η μεταβίβαση των εν λόγω μετοχών τελεί υπό σειρά διαλυτικών αιρέσεων μεταξύ των οποίων εκείνες της υπογραφής συμφωνίας ρυθμίσεως σχέσεων μεταξύ των μετόχων -Shareholders Agreement- (όρος 4.1.1.), της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (όρος 4.1.9) και της μετατροπής των π.α.ψ. μετοχών σε κοινές με δικαίωμα ψήφου (όρος 4.1.10) μετά την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στις 23.12.1996, και σ'εκτέλεση του σχετικού όρου της από 11.12.1996 συμβάσεως πώλησεως μετοχών, υπογράφηκε μεταξύ των Πωλητών, της ΚΕΜΑΚΟ, της WPP Group Plc, της JWT Italia και της J. Walter Thompson Company (ΗΠΑ) Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μετόχων (Shareholders Agreement) διά του οποίου προσδιορίστηκαν οι σχέσεις μεταξύ των μετόχων της εταιρίας SPOT THOMPSON, ειδικότερα δε ρυθμίσθηκαν ζητήματα διοίκησης της εταιρίας αυτής σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου αλλά ζητήματα τρόπου λήψεως αποφάσεων στη Γενική της Συνέλευση .

Μετά την μετατροπή των π.α.ψ μετοχών σε κοινές με ψήφο, οι εταιρίες BSH -διά του άμεσου ελέγχου της επί της ΚΕΜΑΚΟ- και η εταιρία JWT Italia, οι οποίες ελέγχονται από WPP Group Plc,

θα αποκτήσουν από κοινού το 77,7% του συνόλου των μετοχών το και ψήφων στη Συνέλευση της εταιρίας SPOT THOMPSON και συνεπώς τον έλεγχο της.

Δεδομένου ότι, κατά τα προεκτεθέντα, η SPOT THOMPSON ελέγχει την εταιρία MAXI MEDIA., με την ως άνω απόκτηση μετοχών, οι εταιρίες BSH και JWT Italia από κοινού θα αποκτήσουν έμμεσα και τον έλεγχο της εταιρίας MAXI MEDIA.

Συνεπώς δημιουργείται οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β του Ν. 703/1977, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

3. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ-ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

3.1 Σχετική αγορά προϊόντων

Η σχετική αγορά των προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω στην παρούσα συγκέντρωση ως σχετικές αγορές είναι εκείνες των: α) παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών, β) παραγωγής διαφημιστικών ταινιών για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, γ) παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων, δ) αντιπροσώπευσης εντύπων και ε) media houses πρόκειται δηλαδή για επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ως σκοπό την εξασφάλιση χρόνου στη τηλεόραση και το ραδιόφωνο και χώρου στα περιοδικά και τις εφημερίδες.

3.2.1 Αγορά παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών.

Από το σύνολο των διαφημιστικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, οι 42 είναι μέλη της Ένωσης Διαφημιστικών Εταιριών Ελλάδας (ΕΔΕΕ) οι οποίες θεωρούνται από τις πιο ισχυρές και γνωστότερες εταιρίες του κλάδου. Στις εταιρίες αυτές περιλαμβάνονται μόνο οι αμιγώς διαφημιστικές και μάλιστα οι κυριότερες αυτών, οι περισσότερες των οποίων ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους. Κατά την εκτίμηση της Γραμματείας, οι εταιρίες-μέλη της ΕΔΕΕ πραγματοποιούν περίπου το 50% του συνολικού διαφημιστικού κύκλου εργασιών στην Ελλάδα και θεωρούνται οι μεγαλύτερες και καλύτερα οργανωμένες εταιρίες του κλάδου στις οποίες απευθύνονται και οι σημαντικότεροι πελάτες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αλλά και την εκτίμηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και με βάση τα αποτελέσματα μόνο των εταιριών-μελών της ΕΔΕΕ (δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατή η συγκέντρωση στοιχείων αναφερομένων στις υπόλοιπες -μη μέλη της ΕΔΕΕ- εταιρίες) τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά το 1995 ήταν SPOT THOMPSON AE: 11,97%, KONKOYEST ΓΙΟΥΡΟΠ: 1,54%, ήτοι συνολικά 13,51%. Οι τρεις από τους σημαντικότερους ανταγωνιστές τους (MC CANN ERICSON, ADEL SAATCHI, B.B.D.O) έχουν ίσα περίπου μερίδια αγοράς που το σύνολό τους δεν υπερβαίνει το 25%.

3.2.2 Αγορά παραγωγής διαφημιστικών ταινιών για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση.

Σύμφωνα με την εκτίμηση της Γραμματείας, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών εταιριών για το 1995 διαμορφώνονται ως εξής: ART VISION 2,05%, MOVIELAB: 2,59%, ήτοι συνολικά 4,64%, ενώ εκείνα των κυριότερων ανταγωνιστών τους (STUDIO ATA AE, ΣΤΕΦΗ

B.ΚΑΤΣΟΥΦΗ-Β.ΠΙΕΤΡΑ ΑΕ, AUDIO VISUAL ENTERPRISES ΑΕ, ON PRODUCTIONS ΑΕ, FABEL SOUND ΑΕ) κυμαίνονται μεταξύ των 6-7,5% για την κάθε μία από αυτές.

3.2.3 Αγορά παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων.

Σύμφωνα με την εκτίμηση της Γραμματείας, το μερίδιο αγοράς της εταιρίας PUBLICOM HILL & KNOWLTON ανέρχεται, κατά το 1995, σε 34%, ενώ εκείνα των δύο κυριότερων ανταγωνιστών της IKON, SOLID RELATIONS διαμορφώνονται μεταξύ 6-9%.

3.2.4 Αγορά αντιπροσώπευσης εντύπων.

Λόγω του πολύ μικρού κύκλου εργασιών της εταιρίας TRANSMEDIA για το έτος 1995 (25.000 ECU), κατά την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού παρέλκει η εξέταση της εν λόγω σχετικής αγοράς αντιπροσώπευσης εντύπων. _____

3.2.5 Αγορά media houses

Σύμφωνα με την εκτίμηση της Γραμματείας όσον αφορά τα media houses, τα μερίδια αγοράς διαμορφώνονται ως εξής THE MEDIA PARTNERSHIP HELLAS: 10,68%, ενώ οι ανταγωνιστές της (GREEK MEDIA GROUP, INITIATIVE MEDIA, CARAT HELLAS) κατέχουν μερίδιο αγοράς που ποικίλει από 3-9% η κάθε μία.

Όπως ήδη αναφέραμε η SPOT THOMPSON και η BOLD/OGILVY & MATHER SA που ανήκουν στον ίδιο όμιλο WPP Group Plc, συμμετέχουν κατά 25% η κάθε μια στην THE MEDIA PARTNERSHIP HELLAS η οποία, όμως, **σύμφωνα με δήλωση του πληρεξούσιου Δικηγόρου κατά το 1997 πρόκειται να αδρανοποιηθεί.**

3.3 Σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση συγκέντρωση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

4. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

4.1 Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1, του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρείται η προϋπόθεση του μεριδίου αγοράς στην σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων καθώς και αυτή του κύκλου εργασιών των εταιριών που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, όπως ορίζει ο νόμος.

Συγκεκριμένα το μεν μερίδιο αγοράς των προϊόντων και υπηρεσιών στην σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά τουλάχιστον 25% (34%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.

Ο δε συνολικός κύκλος εργασιών όλων των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων το 1995, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ξεπερνά τα 50.000.000 ECU (8.046.797.356,47 ECU) , και ο κύκλος εργασιών των εταιριών SPOT THOMPSON και KONKOYEST ΠΙΟΥΡΟΠ ξεπερνά τα 5.000.000 ECU (47.894.918,58 ECU και 6.175.999,81 ECU αντίστοιχα) στην εθνική αγορά.

Συνεπώς για την υπό κρίση συγκέντρωση υπήρχε υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/1977, ως ισχύει.

5. ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4α παρ. 2 του ν. 703/1977, η οποία, δυνάμει της παραγρ. 3 του άρθρου 4β, εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση τα πρόσωπα ή επιχειρήσεις που καθ' οιονδήποτε τρόπο αποκτούν τον αποκλειστικό έλεγχο άλλης επιχείρησης ή επιχειρήσεων (ΕΑ 43/1996).

Στην υπό κρίση υπόθεση, κατά τα προεκτεθέντα, αποκλειστικό έλεγχο αποκτούν οι εταιρίες **BSH** (άμεσα των εταιριών ΚΕΜΑΚΟ, ΚΟΝΚΟΥΕΣΤ ΓΙΟΥΡΟΠ και έμμεσα των εταιριών MARKET LINK, MOVIELAB, ART VISION, PUBLICOM-HILL & KNOWLTON και το 50% του κεφαλαίου της TRANSMEDIA), η εταιρία **ΚΕΜΑΚΟ ΑΕ** (άμεσα της εταιρίας MOVIELAB και έμμεσα των εταιριών ART VISION PUBLICOM-HILL & KNOWLTON και το 50% του κεφαλαίου της TRANSMEDIA), και οι εταιρίες **JWT Italia** από κοινού με την **BSH** απόκτησαν τον έλεγχο άμεσα της SPOT THOMPSON και έμμεσα της MAXI MEDIA.

Συνεπώς οι εταιρίες BSH, ΚΕΜΑΚΟ και JWT Italia είχαν υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης των επί μέρους συγκεντρώσεων τους σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/1977, όπως τροποποιηθείς ισχύει, κάτι που έπραξαν την 12.3.1997.

6. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1 Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/1977, όπως ισχύει, οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που εμπίπτουν στα οριζόμενα από τις παραγράφους α' και β' της αυτής ως άνω διάταξης κατώτατα όρια (μεριδίου αγοράς, συνολικού κύκλου εργασιών) πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού « ... μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή ... την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης ... », κατά την παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου «η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο».

Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών (βλ. ΕΑ 41, 43/1996), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4ε του ίδιου ως άνω νόμου, η 10ήμερη προθεσμία για την υποβολή της γνωστοποίησης, στις μεν περιπτώσεις που για τη συγκέντρωση έχει καταρτισθεί συμφωνία (όπως π.χ. στην περίπτωση ιδρύσεως κοινής εταιρίας ή της συγχωνεύσεως επιχειρήσεων αλλά και στην περίπτωση κατάρτισης συμφωνίας σκοπούσης στην απόκτηση της συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο) αρχίζει από την σύναψη της συμφωνίας αυτής και, βέβαια, πριν από την πραγματοποίησή της, εξαιρετικά δε στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση πραγματοποιείται χωρίς την ύπαρξη συμφωνίας, κατά την ανωτέρω έννοια, και η γνωστοποίηση προ της αποκτήσεως του ελέγχου είναι εκ των πραγμάτων ανέφικτη ή έστω δυσχερής, η ως άνω προθεσμία αρχίζει μεν από την απόκτηση της συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο, χωρίς, όμως, με τον τρόπο αυτό ν' αναιρείται ο προληπτικός έλεγχος, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν επιτρέπεται η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου (δηλ. κατ'αποτέλεσμα του ελέγχου) προ της εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής (βλ. και Εισηγητική Έκθεση του ν. 2296/1995 άρθρ. 2). Η ερμηνεία αυτή είναι και η μόνη συμβιβαζόμενη με το γράμμα και το πνεύμα του προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων που προβλέπει ο νόμος για τις συγκεντρώσεις που πληρούν τα κατώτατα όρια του άρθρου 4β. Αντίθετη ερμηνεία που θα δεχόταν ότι κάθε απόκτηση

ελέγχου μπορεί να γνωστοποιείται μετά την πραγματοποίησή της θα αντέφασκε προφανώς προς την ίδια την έννοια του προληπτικού ελέγχου.

Στην υπό κρίση υπόθεση, ως συμφωνίες με τις οποίες οι εταιρίες BSH, KEMAKO και JWT Italia θ' αποκτήσουν τον έλεγχο των λοιπών συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, θεωρούνται εκείνες που καταρτίστηκαν με τα από 11.12.1996 συμφωνητικά, οι οποίες γνωστοποιήθηκαν στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού την 12.3.1997.

Οι γνωστοποιήσασες τη συγκέντρωση επιχειρήσεις διά των από 17.6.1997 Υπομνημάτων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η υπό κρίση γνωστοποίηση υποβλήθηκε εμπρόθεσμα δεδομένου ότι η υπό του νόμου προβλεπόμενη 10ήμερη προθεσμία υποβολής της αρχίζει από την απόκτηση του ελέγχου δηλ. τη μετατροπή των μεταβιβάσθεισών π.α.ψ. μετοχών σε κοινές μετοχές με δικαίωμα ψήφου. Κατά την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ο ισχυρισμός αυτός πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος δεδομένου ότι, κατά τα προεκτεθέντα, μετά την κατάρτιση των από 11.12.1996 συμφωνιών μεταβιβάσεων μετοχών ήταν εφικτή η γνωστοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της και, συνεπώς, η προθεσμία γνωστοποίησης άρχιζε από την κατάρτιση των ως άνω συμφωνιών μη εφαρμοζομένης, εν προκειμένω, της κατ' εξαίρεση προβλεπόμενης από τον νόμο δυνατότητας γνωστοποίησης εντός δέκα εργασίμων ημερών από την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο.

Κατά συνέπεια των προεκτεθέντων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ομόφωνα ότι η από 12.3.1996 γνωστοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης υποβλήθηκε εκπρόθεσμα

6.2 Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ.4 του ν. 703/1977, όπως ισχύει «Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ». Οι συμμετέχουσες εταιρίες όφειλαν να έχουν γνώση των σχετικών περί ανταγωνισμού νόμων ενώ δεν έγινε από πλευράς τους επίκληση κάποιων έκτακτων λόγων που να δικαιολογούν το εκπρόθεσμο της γνωστοποίησης. Συνεπώς η καθυστέρηση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης οφείλεται σε υπαιτιότητα των υπόχρεων σε γνωστοποίηση εταιριών και πρέπει να επιβληθεί το προβλεπόμενο από την ως άνω διάταξη πρόστιμο.

6.3 Για την επιβολή του προβλεπομένου από το άρθρο 4β παρ. 4 του Ν.703/1977 προστίμου, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ του Ν.703/1977.

Στην υπό κρίση υπόθεση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρ. 4στ του ν. 703/77, όπως ισχύει, ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων ανήλθε, το 1995, στο ποσό των 2.414.039.206.942 δρχ. (8.046.797.356,47 ECU).

Δεδομένου όμως ότι η υπό κρίση συγκέντρωση είναι συμβατή με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού, η Επιτροπή ομόφωνα κρίνει μεν ότι πρέπει να επιβληθεί εις βάρος κάθε μιάς από τις υπόχρεες προς γνωστοποίηση εταιρίες πρόστιμο κατ' άρθρο 4β παρ. 4 του ν.703/77, ως ισχύει, εκτιμά, όμως, ότι το πρόστιμο αυτό δέον να περιορισθεί στο ποσό των δρχ. 3.000.000 σε κάθε μία από τις γνωστοποιούσες εταιρείες BERKELEY SQUARE HOLDING B.V., KEMAKO AE και

JWT ITALIA SPA ξεχωριστά, ήτοι 0,00037% περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών των ανωτέρω συμμετεχουσών εταιριών κατά το διαχειριστικό έτος 1995.

7. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Από πλευράς συνθηκών ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές όπως ορίστηκαν παραπάνω, (α) παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών, (β) παραγωγής διαφημιστικών ταινιών κινηματογράφου και τηλεόρασης, (γ) της παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων καθώς και (δ) εκείνης των media houses και συγκεκριμένα σε σχέση με το ζήτημα αν η εν λόγω συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, η κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι η ακόλουθη:

ι. Η σχετική αγορά παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα είναι υπό ανάπτυξη. Σύμφωνα με την κατάθεση της ενώπιον της Επιτροπής εξετασθείσης μάρτυρος η ελληνική διαφημιστική αγορά ευρίσκεται αναλογικά στο 50% της αντίστοιχης αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ με συνέπεια να προδιαγράφει την είσοδο νέων ανταγωνιστών. Στην αγορά αυτή ο ανταγωνισμός είναι ήδη ιδιαίτερα έντονος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο μεγάλος αριθμός εταιριών που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά (πάνω από 200). Η δραστηριοποίηση στην σχετική αγορά δεν προϋποθέτει την κατοχή τεχνολογικής υπεροχής έναντι των λοιπών ανταγωνιστών αλλά η επιτυχία των προσφερομένων υπηρεσιών κρίνεται κατά κανόνα αποκλειστικά από το καλούμενο δημιουργικό τμήμα της διαφήμισης δηλ. την ικανότητα δημιουργίας αποτελεσματικού διαφημιστικού μηνύματος. Για το λόγο αυτό είναι συχνή η μετακίνηση του πελάτη από την μία εταιρία στην άλλη προκειμένου να πετύχει το πλέον ικανοποιητικό αποτέλεσμα χωρίς η αλλαγή αυτή να περιορίζεται λόγω τυχόν υψηλού κόστους που συνεπάγεται. Γενικά ο πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω σχετική αγορά είναι ιδιαίτερα έντονος και η ανακατανομή της πελατείας μεταξύ των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων είναι ευχερής. Ο δυνητικός ανταγωνισμός είναι επίσης έντονος αφού σε γενικές γραμμές δεν υπάρχουν εμπόδια εισόδου στην εν λόγω σχετική αγορά και η δραστηριοποίηση νέων ανταγωνιστών δεν είναι δυσχερής.

Κατά συνέπεια των προεκτεθέντων παρά το συνολικό μερίδιο που κατά τ'ανώτερω εμφανίζονται να έχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στη σχετική αγορά (ποσοστό που αντιστοιχεί στο 50% περίπου των ανταγωνιστών στη σχετική αγορά, αντιστοιχεί δηλ. μόνο στις επιχειρήσεις που αποτελούν μέλη της ΕΔΕΕ) κατά τη κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την υπό εξέταση συγκέντρωση δεν επηρεάζεται σημαντικά ο ανταγωνισμός ούτε δημιουργείται ούτε ενισχύεται δεσπόζουσα θέση των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων.

ii. Τα ίδια ως άνω χαρακτηριστικά παρουσιάζει και η σχετική αγορά παραγωγής διαφημιστικών ταινιών κινηματογράφου και τηλεόρασης. Το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών είναι χαμηλό και κατά τη κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την υπό εξέταση συγκέντρωση δεν επηρεάζεται σημαντικά ο ανταγωνισμός.

iii. Σε σχέση με τις δύο προηγούμενες σχετικές αγορές, η σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων έχει επί του παρόντος περισσότερο ολιγοπωλιακή διάρθρωση. Δηλ. δραστηριοποιείται μικρότερος αριθμός εταιριών με μεγαλύτερα μερίδια. Ομως, από τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού προκύπτει ότι η αγορά είναι νέα και ανπτυσσόμενη με ταχύτατους ρυθμούς και για το λόγο αυτό αναμένεται η ευχερής είσοδος νέων ανταγωνιστών για την οποία δεν υπάρχουν πραγματικά ή νομικά εμπόδια. Οι εταιρίες που ανήκουν στη νεοσυσταθείσα Ένωση Εταιριών Δημοσίων Σχέσεων Ελλάδος, είναι εκείνες που έχουν την καλύτερη οργάνωση, την μεγαλύτερη οικονομική δύναμη, τους μεγαλύτερους πελάτες και οι περισσότερες ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους. Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται και ένας μικρός αριθμός εταιριών που δεν αποτελούν μέλη της παραπάνω Ένωσης και για τις οποίες δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία ως επίσης και σημαντικός αριθμός φυσικών προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες δημοσίων σχέσεων ως ανεξάρτητοι επαγγελματίες (για τους οποίους επίσης δεν είναι δυνατό να συγκεντρωθούν οικονομικά στοιχεία)..

Κατά συνέπεια των προεκτεθέντων παρά το συνολικό μερίδιο που κατά τ'ανωτέρω εμφανίζονται να έχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στη σχετική αγορά, κατά τη κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την υπό εξέταση συγκέντρωση δεν επηρεάζεται σημαντικά ο ανταγωνισμός ούτε δημιουργείται ούτε ενισχύεται δεσπόζουσα θέση των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων.

iv. Οσον αφορά την σχετική αγορά των media houses, η εξέταση της παρέλκει δεδομένου ότι από προσκομισθέντα στοιχεία προκύπτει ότι η εταιρία TMP πρόκειται να αδρανοποιηθεί κατά το 1997.

Με βάση τα παραπάνω, και παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα ενισχύσουν τη θέση τους στις σχετικές αγορές που δραστηριοποιούνται, αποκτώντας μεγαλύτερη χρηματοδοτική και οικονομική δύναμη ως εταιρίες ανήκουσες πλέον σε οικονομικά ισχυρούς ομίλους (κάτι που ισχύει όμως και για τους ισχυρότερους ανταγωνιστές τους) η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ότι η γνωστοποιούμενη συγκέντρωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές προϊόντων στην ελληνική επικράτεια.

8. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Ο έλεγχος των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας δεν αποκλείεται όταν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποδέχονται ορισμένους περιορισμούς στην ελευθερία δράσης τους στην αγορά οι οποίοι συνδέονται άμεσα και είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης δηλαδή, αν δεν υπήρχαν, η συγκέντρωση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ή θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο υπό περισσότερο αβέβαιες συνθήκες, με σημαντικά υψηλότερο κόστος, σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με σημαντικά λιγότερες πιθανότητες επιτυχίας.

Στα σχετικά με τους δευτερεύοντες περιορισμούς σημεία των συμβάσεων πώλησης μετοχών αναφέρονται τα ακόλουθα: α) οι Έλληνες συμβαλλόμενοι (Πωλητές) έχουν υποχρέωση να μην χρησιμοποιήσουν ή ανακοινώσουν εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν τις εταιρίες και τις δραστηριότητες τους. β) για διάστημα δύο ετών μετά τη λήξη της συμφωνίας και πάντως σε περίπτωση που οποιοσδήποτε Πωλητής παύσει να έχει την ιδιότητα του μετόχου ή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου των συμβαλλομένων εταιριών, ο συγκεκριμένος Πωλητής άμεσα ή έμμεσα:

β1) δεν θα συνεργαστεί με οποιονδήποτε υπήρξε πελάτης των εν λόγω εταιριών ή τις προσέγγισε με το σκοπό αυτό β2) δεν θα προσλάβουν ούτε θα βοηθήσουν στην πρόσληψη από άλλη εταιρία οποιουδήποτε υπαλλήλου των συμβαλλομένων μερών β3) δεν θα συμμετέχει στην Ελλάδα σε οποιαδήποτε ανταγωνιστική προς τους συμβαλλομένους δραστηριότητα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ότι οι περιορισμοί που επιβάλλονται στην υπό κρίση συγκέντρωση είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή της συμφωνίας μια και είναι αυτοί που αναφέρονται στις συνθήκες ρήτρες προστασίας του ανταγωνισμού και των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και δεν υπερβαίνουν το λογικό και αναγκαίο μέτρο για την προστασία των συμφερόντων της αγοράστριας . Υπ' αυτήν την έννοια δεν είναι αντίθετοι προς την απαγόρευση του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 703/77.

9. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

9.1 Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγόρευσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου μέχρι 15% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

Η διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 που επιβάλλει γνωστοποίηση της συγκέντρωσης εντός 10 εργάσιμων ημερών *«από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης»* δεν είναι αντίθετη προς την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης που αποκτάται με συμφωνία για μεταβίβαση μετοχών. Πράγματι, η εν λόγω διάταξη διακρίνει μεταξύ απόκτησης ελέγχου που επέρχεται συμβατικά και απόκτησης ελέγχου που δεν αποτελεί αντικείμενο σύμβασης. Στην πρώτη περίπτωση η συμφωνία πρέπει να γνωστοποιηθεί αλλά δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν από την έκδοση μιας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 4ε παρ. 1 αποφάσεις (αυτό συμβαίνει όταν π.χ. η συμφωνία περί μεταβίβασης ελέγχοντος πακέτου μετοχών τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της έκδοσης απόφασης της Επιτροπής που δεν θα απαγορεύει τη συγκέντρωση). Στη δεύτερη περίπτωση, όπου δηλ. η απόκτηση ελέγχου δεν αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας (πράγμα που συμβαίνει όταν π.χ. μόνον ένας μέτοχος συμμετέχει στην αύξηση κεφαλαίου μιας ανώνυμης εταιρίας, επειδή οι λοιποί παραιτήθηκαν από την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης), η απόκτηση ελέγχου δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να γνωστοποιηθεί πριν από την πραγματοποίησή της, γιαυτό και ο νόμος προβλέπει μεταγενέστερη γνωστοποίηση. Το ίδιο προβλέπεται και για την περίπτωση της απόκτησης μετοχών στα πλαίσια χρηματιστηριακών συναλλαγών, όπου η γνωστοποίηση προ της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης δεν είναι δυνατή, γιαυτό και ο αποκτών οφείλει να γνωστοποιήσει τη συγκέντρωση εντός 10 εργάσιμων ημερών από την πραγματοποίησή της. Στις περιπτώσεις αυτές της κατ'εξάιρεση γνωστοποίησης μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η αποτελεσματικότητα του προληπτικού ελέγχου διασφαλίζεται με τη μη άσκηση ή την μετά τη χορήγηση άδειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου εκ μέρους του αποκτώντος τον έλεγχο (ΕΑ 41/1996).

9.2 Είναι αληθές ότι στην υπό κρίση υπόθεση η απόκτηση ελέγχου των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων δεν επήλθε με τη μεταβίβαση των μετοχών σ'εκτέλεση των από 11.12.1996 Συμβάσεων αγοραπωλησίας Μετοχών.

Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις μεταβίβασης μετοχών των εταιριών ΚΕΜΑΚΟ, ΚΟΝΚΟΥΕΣΤ και ΣΠΟΤ κλπ ο έλεγχος των εταιριών αυτών δεν επέρχεται άμεσα (και δη προ της εκδόσεως αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού) αφού οι μεταβιβαζόμενες μετοχές είναι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου και, ως εκ τούτου, παρά τις μεταβιβάσεις αυτές δεν επήλθε οιαδήποτε μεταβολή του ελέγχου επί του συνόλου των κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών δια των οποίων είναι δυνατή η λήψη αποφάσεων στην συνέλευση των μετόχων των εταιριών αυτών. Με την έννοια αυτή, μόνο διά των από 11.12.1996 συμφωνητικών δεν επέρχεται η μεταβίβαση ελέγχου ο οποίος, κατά τους σχετικούς σαφείς όρους των συμφωνητικών αυτών, θα μεταβιβασθεί διά της μετατροπής των π.α.ψ μετοχών σε κοινές με δικαίωμα ψήφου, μετά την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Επίσης, στην περίπτωση απόκτησης κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών της εταιρίας MOVIELAB από την εταιρία ΚΕΜΑΚΟ η απόκτηση ελέγχου της εξαγοραζόμενης εταιρίας δεν επέρχεται αμέσως γιατί της πωλήσεως (δυνάμει του όρου 2.1 της συμβάσεως αυτής) εξαιρείται το δικαίωμα ψήφου που αντιστοιχεί στις μεταβιβασθείσες μετοχές, δικαίωμα το οποίο (δυνάμει του όρου 2.4) η Αγοράστρια ΚΕΜΑΚΟ εξουσιοδοτεί τους Πωλητές να ασκούν κατά την αποκλειστική διακριτική τους ευχέρεια, μέχρι τον οριστικό διακανονισμό του ζητήματος της διοίκησης με την υπογραφή Συμφωνητικού μεταξύ των Μετόχων.

9.3 Και ναι μεν κατ' αρχήν η απόκτηση συμμετοχής μειοψηφίας σε μία επιχείρηση δεν θεωρείται συγκέντρωση, αφού δεν αποκτάται ο έλεγχος επί της επιχειρήσεως αυτής. Αν, όμως, ο μέτοχος της μειοψηφίας αποκτά τη δυνατότητα αποφασιστικής επιρροής επί της δραστηριότητας της επιχείρησης τότε και η απόκτηση απλής συμμετοχής μπορεί να θεωρηθεί ως συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν.703/1977. Ειδικότερα, η αναγνώριση δικαιωμάτων αρνησικυρίας σε μειοψηφούντες μετόχους αποτελεί στοιχείο απόκτησης αποκλειστικού ή κοινού ελέγχου και άρα πραγματοποίησης της συγκέντρωσης.

Στην υπό κρίση υπόθεση και συγκεκριμένα στα από 23.12.1996 ιδιωτικά συμφωνητικά μετόχων, προβλέπονται υπέρ των μετόχων της μειοψηφίας δικαιώματα αρνησικυρίας επί σημαντικών θεμάτων επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης και συγκεκριμένα:

Κατηγορίες επιχειρηματικών αποφάσεων λαμβάνονται μόνο με την «προηγούμενη έγγραφη συναίνεση» των Μελών των Διοικητικών Συμβουλίων που ορίζονται από τους μετόχους του Ομίλου WPP Group Plc. (βλ. όρο 8.2 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μετόχων της ΚΕΜΑΚΟ ΑΕ, όρο 7.2 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μετόχων της Spot Thompson ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΑΕ, όρο 7.2 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μετόχων της Conquest Europe Thompson ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΑΕ και όρο 7.2 του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μετόχων της Movielab Movies and Television Pictures A.E.) Η παραπάνω συναίνεση απαιτείται για δέσμευση οποιουδήποτε μέρους και ποσοστού των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων των εταιριών με τη σύσταση επ' αυτών οποιουδήποτε βάρους, λήψη δανείου ανεξαρτήτως ποσού με κάποιες προϋποθέσεις, διεξαγωγή οποιασδήποτε δραστηριότητας που δεν εντάσσεται στο πλαίσιο της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας ή διεξαγωγή Επιχειρηματικής Δραστηριότητας εκτός Ελληνικού εδάφους, διορισμός και παύση μέλους ΔΣ ή υπαλλήλου με μισθό πάνω από ορισμένο ποσό, εγγυοδοσία και αποζημιώσεις προς εξασφάλιση υποχρεώσεων, σύναψη δανείων ή προκαταβολές ποσών πάνω από ορισμένο ποσό, ανάληψη υποχρεώσεων που αποβαίνουν σε δέσμευση του κεφαλαίου πάνω από ορισμένο ποσοστό, καταβολή προμηθειών ή ανάληψη

συμβατικής υποχρέωσης με αντικείμενο την καταβολή προμήθειας προς τρίτους ως αντάλλαγμα για την προσέλευση πελατείας ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο κ.λ.π.

Από την ανωτέρω περιγραφή γίνεται σαφές ότι για τη λήψη αποφάσεων καθημερινής επιχειρηματικής δραστηριότητας στρατηγικής σημασίας των εταιριών είναι αναγκαία η σύμπραξη των Συμβούλων των μετόχων της μειοψηφίας που, μέχρι τη μετατροπή των μετοχών σε μετοχές με δικαίωμα ψήφου, είναι οι εταιρίες του ομίλου WPP Group Plc.

Η παραπάνω εικόνα «εξάρτησης» εντείνεται από την πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στο κείμενο όλων των Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων, ότι χρειάζεται η προηγούμενη έγγραφη συναίνεση των μετόχων που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 85% του μετοχικού κεφαλαίου για θέματα αρμοδιότητας Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων των εταιριών των οποίων αποκτάται ο έλεγχος, όπως η χορήγηση μερισμάτων ή άλλων καταβολών υπό ορισμένες προϋποθέσεις, έκδοση περαιτέρω μετοχών των εταιριών, ίδρυση θυγατρικών εταιριών, εξαγορά επιχειρήσεων, περιουσιακών στοιχείων ή μετοχών άλλων επιχειρήσεων, η πώληση, εκμίσθωση, εκχώρηση ή διάθεση στοιχείων της περιουσίας των εταιριών, η σύναψη συμβάσεων ή αναλήψεις υποχρεώσεων με οποιαδήποτε εταιρία που συμμετέχει ως συνεταιίρος ή συνδέεται με κάποιον από τους έλληνες Συνεταίρους, η λήψη αποφάσεων στρατηγικού χαρακτήρα σχετικά με τις φορολογικές υποθέσεις των εταιριών και η αντικατάσταση των Ορκωτών Ελεγκτών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα πρόσθετα δικαιώματα που παρέχονται στους μειοψηφούντες μετόχους υπερβαίνουν τα συνήθη δικαιώματα προστασίας της μειοψηφίας σε μια εταιρία και παρέχουν στον αποκτώντα το δικαίωμα να ασκεί σοβαρή επιρροή στην επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης.

9.4 Αποτελεί συνεπώς κρίσιμο ζήτημα για το αν έχει πραγματοποιηθεί ή όχι η υπό εξέταση συγκέντρωση κατά παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 του ν. 703/77 όπως ισχύει, ο χρόνος ενάρξεως ισχύος των από 23.12.1996 Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων (*shareholders agreements*) δεδομένου ότι από της θέσεως σε ισχύ των Συμφωνητικών αυτών ισχύουν και τα προβλεπόμενα υπέρ της μειοψηφίας δικαιώματα και, κατά συνέπεια, αν η ισχύς αυτών προηγείται της εκδόσεως της επιτρεπούσης τη συγκέντρωση αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού, παρέχεται στις αποτελούσες, κατά τη στιγμή εκείνη μειοψηφία, επιχειρήσεις την δυνατότητα ελέγχου των αποκτηθεισών επιχειρήσεων και δη προ της εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Επί του ζητήματος αυτού η διατύπωση των όρων των εν λόγω ιδιωτικών συμφωνητικών μετόχων δεν είναι σαφής.

Στον όρο 2.1 αυτών προβλέπεται ότι η ισχύς των όρων τους εξαρτάται (*...shall be conditional...*) από «την ικανοποιητική κατά την κρίση των αγοραστών εκπλήρωση των ειδικών όρων και προϋποθέσεων, με εξαίρεση τους ειδικούς όρους και προϋποθέσεις από τους οποίους παραιτούνται οι αγοραστές σύμφωνα με τό άρθρο 4 του ιδιωτικού συμφωνητικού αγοραπωλησίας» τον όρο δηλαδή των από 11.12.1996 συμφωνητικών αγοραπωλησίας μετοχών, που περιγράφει τις διαλυτικές αιρέσεις οι οποίες πρέπει να ματαιωθούν μέχρι την 31.12.1996, ή μέχρι οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, άλλως η μεταβίβαση των μετοχών ακυρώνεται αναδρομικά (όρος 4.2. των συμφωνητικών αυτών).

Στον όρο 4 των ίδιων Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων της 23.12.1996 περί «ολοκλήρωσεως (*completion*)» των συμφωνητικών αυτών, δηλαδή περί της ενάρξεως ισχύος των

ρυθμίσεων που περιέχονται σ' αυτά, ορίζεται (όρος 4.1) ότι η «ολοκλήρωση» των συμφωνητικών αυτών θα λάβει χώρα με την εκπλήρωση των αιρέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 (...*subject to the satisfaction of the conditions subsequent...*) και σε χρόνο όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 1996 εκτός αν συμφωνηθεί άλλως από τους συμβαλλομένους.

Στην παρ. 4.2, όμως, των αυτών Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων ορίζεται ότι η “Ολοκλήρωση” (*Completion*) θα λάβει χώρα «...*ακόμη και αν δεν έχουν -κατά την ημερομηνία που έχει οριστεί για την Ολοκλήρωση- ληφθεί όλες οι άδειες και εγκρίσεις που προβλέπει η Ελληνική Νομοθεσία περί ελέγχου συγχωνεύσεων και ανεξάρτητα από τη μετατροπή των μετοχών...*» υπό την προϋπόθεση ότι «*τα μέρη θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη χορήγηση των απαιτούμενων αδειών*» (όρος 4.2.1).

Αντίθετα, η παρ. 4.2.2 των αυτών ως άνω Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων, προβλέπει ότι αν οι διαλυτικές αιρέσεις (*Conditions Subsequent*) δεν ικανοποιηθούν πλήρως ως την 30η Μαΐου 1997, οι αποκτήσεις των μετοχών που έλαβαν χώρα με τα από 11 Δεκεμβρίου 1996 Συμφωνητικά Αγοραπωλησίας Μετοχών θα ανατραπούν και μάλιστα αναδρομικά.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 4 των από 11 Δεκεμβρίου 1996 Ιδιωτικών Συμφωνητικών Αγοραπωλησίας Μετοχών και των διατάξεων των άρθρων 2, 4.1, 4.2 των από 23 Δεκεμβρίου 1996 Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων δεν είναι σαφές πώς θα πρέπει να κριθούν οι τιθέμενες σ' αυτά αιρέσεις (*Conditions*), ιδιαιτέρως όταν παρατηρείται διάσταση ορολογίας μέσα στο ίδιο το Συμφωνητικό (βλ. Συμφωνητικό της 23ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την εταιρία Monielab, όπου ο μεν πίνακας περιεχομένων έχει ως τίτλο για το άρθρο 2 «*Αναβλητικές Αιρέσεις*» (“*Conditions Precedent*”), ενώ μέσα στο κείμενο της σύμβασης το άρθρο 2 τιτλοφορείται ως «*Διαλυτικές Αιρέσεις*» (“*Conditions Subsequent*”). Από αυτήν την ανακολουθία όρων προκύπτει ασάφεια ως προς το αν οι διαλυτικές αιρέσεις που ισχύουν ως τέτοιες στο από 11 Δεκεμβρίου 1996 Συμφωνητικό, συνεχίζουν να ισχύουν ως διαλυτικές (*conditions subsequent*) και στο Συμφωνητικό της 23ης Δεκεμβρίου ή ως αναβλητικές (*conditions precedent*). Αλλωστε, και κατά τους ισχυρισμούς των επιχειρήσεων που προέβησαν στη γνωστοποίηση της υπό εξέταση συγκέντρωσης, η ισχύς των Συμφωνητικών αυτών «...*τελεί υπό την αναβλητική αίρεση των όρων των από 23.12.1996 συμβάσεων μετόχων*» (βλ. παρ. 4.6 του του από 17.6.1977 κατατεθέντος στην Επιτροπή Ανταγωνισμού Υπομνήματος της εταιρίας ΚΕΜΑΚΟ Α.Ε.).

Επί πλέον δεν είναι σαφές ποιά είναι η σχέση των παραγράφων 2.1 και 4.1 των από 23 Δεκεμβρίου 1996 Συμφωνητικών Μετόχων. Και οι δύο διατάξεις, που προβλέπουν αφενός ότι η ισχύς των Συμφωνητικών αυτών εξαρτάται από την εκπλήρωση (κατά ορθότερη διατύπωση «ματαιώση») των διαλυτικών αιρέσεων (*Conditions Subsequent*) που προβλέπονται στα συμφωνητικά αγοραπωλησίας μετοχών (2.1) και αφετέρου ότι η “Ολοκλήρωση” θα λάβει χώρα υπό ορισμένες προϋποθέσεις (4.1), στοχεύουν στον καθορισμό των όρων σύμφωνα με τους οποίους τα από 23 Δεκεμβρίου 1996 Ιδιωτικά Συμφωνητικά Μετόχων θα αρχίσουν να ισχύουν.

Επίσης δεν είναι σαφές ποιά είναι η σχέση των ημερομηνιών α) 31.12.96, στα οποία αναφέρονται και τα δύο συμφωνητικά και β) της ημερομηνίας 30.5.97, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4.2.2 των από 23.12.1996 Συμφωνητικών Μετόχων. Η σχέση αυτών των ημερομηνιών είναι κρίσιμο να δειχθεί, για να διαφανεί πώς συνδέονται από χρονικής άποψης τα δύο είδη ιδιωτικών

συμφωνητικών, από τότε ξεκινά η ισχύς του Συμφωνητικού Μετόχων και από ποιο χρονικό σημείο ανατρέπεται η αγορά των μετοχών αν δεν πληρωθούν οι αιρέσεις.

Αντίθετα το περιεχόμενο της παρ. 4.2 των Συμφωνητικών αυτών προβλέπει τη δυνατότητα ισχύος των Συμφωνητικών αυτών ανεξάρτητα από την ματαίωση των διαλυτικών αιρέσεων και κυρίως της λήψεως εγκρίσεως της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού ακόμη και ανεξάρτητα από την ενδεχόμενη ανατροπή της αγοραπωλησίας μετοχών συνεπεία της μη ματαίωσης των διαλυτικών αιρέσεων.

Κατά τους ισχυρισμούς των επιχειρήσεων που προέβησαν στη γνωστοποίηση της υπό εξέταση συγκέντρωσης η προθεσμία που αναφέρεται στον όρο 4 των από 11.12.1996 Ιδιωτικών Συμφωνητικών Αγοραπωλησίας Μετοχών έχει ήδη παραταθεί από τους συμβαλλομένους αρχικά μέχρι την 30.5.1997 και στη συνέχεια μέχρι την 31.7.1997 (βλ. παρ. 4.4 του από 17.6.1977 κατατεθέντος στην Επιτροπή Ανταγωνισμού Υπομνήματος από τις εταιρίες JWT Italia SpA και Berkeley Square Holding B.V.) χωρίς όμως να αποδειχθούν οι παρατάσεις αυτές (δια προσκομίσεως των εγγράφων παρατάσεως των συμφωνητικών αυτών). Αντίθετα, οι γνωστοποιήσασες την υπό κρίση συγκέντρωση επιχειρήσεις δεν ισχυρίστηκαν ούτε προσκόμισαν αποδείξεις περί παρατάσεως της προβλεπόμενης στη παρ. 4.2.2 των από 23.12.1996 Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων προθεσμίας.

Η ασάφεια των ρυθμίσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω δυσχεραίνουν την ασφαλή απάντηση στο κρίσιμο ζήτημα του χρόνου έναρξης των Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μετόχων της 23.12.96, με δεδομένο δε ότι δεν έχει αποδειχθεί τυχόν ύπαρξη παρατάσεως των ημερομηνιών 31.12.96 ή της 30.5.97 (αν και για την τελευταία δεν προβλέπεται δυνατότητα παράτασης), κρίνεται ότι το ζήτημα του χρόνου έναρξης του Συμφωνητικού των Μετόχων, εκ του οποίου θα διαφανεί και η φύση των δικαιωμάτων μειοψηφίας που προβλέπονται σε αυτό και συνεπώς η απόκτηση ή όχι ελέγχου, χρήζει περαιτέρω έρευνας αφού αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για να διαπιστωθεί αν πράγματι τα δικαιώματα μειοψηφίας που αναφέρονται στα Ιδιωτικά Συμφωνητικά Μετόχων έχουν τεθεί σε ισχύ μέχρι τώρα.

9.5 Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει ενδεχόμενο να έχει πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση ήδη προ της γνωστοποίησεως και της εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής και συνεπώς ανακύπτει ζήτημα επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει. Δεδομένου, όμως, ότι δεν έχουν προσκομισθεί στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία περί παρατάσεως των προβλεπομένων από τα Συμφωνητικά της 11.12.1996 και 23.12.1996 προθεσμιών ούτε έχουν διευκρινισθεί οι προαναφερθείσες ασάφειες όσον αφορά τον χρόνο ισχύος των από 23.12.1996 συμφωνητικών στα οποία προβλέπονται δικαιώματα υπέρ της μειοψηφίας δυνάμενα να οδηγήσουν στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης προ της αποφάσεως της Επιτροπής και ότι δεν έχουν κλητευθεί τα πρόσωπα κατά των οποίων μπορούν να επιβληθούν οι ως άνω κυρώσεις και τα οποία συνέπραξαν στην πρόωγη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, δηλ. οι πωλητές κ.κ. Δ. Μαύρος, Χ. Κερασιώτης και Π. Κωσταντινίδης και οι γνωστοποιούσες τη συγκέντρωση επιχειρήσεις BERKELEY SQUARE HOLDING B.V., KEMAKO AE και JWT ITALIA SPA, και συνεπώς τίθεται θέμα ελλείψεως προηγούμενης ακροάσεως, η Επιτροπή απέχει από την οριστική κρίση του εν λόγω ζητήματος, θα επιληφθεί δε τούτου σε νέα συζήτηση και μετά από προηγούμενη κλήτευση των ανωτέρω.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώνει ότι δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσης της συγκέντρωσης που γνωστοποιήθηκε στις 12.3.97 από τις εταιρίες BERKELEY SQUARE HOLDING B.V., ΚΕΜΑΚΟ ΑΕ και JWT ITALIA SPA επειδή δεν περιορίζεται σημαντικά ο ανταγωνισμός.

Επιβάλλει πρόστιμο ύψους 3.000.000 δραχμών σε κάθε μία από τις εταιρείες BERKELEY SQUARE HOLDING B.V., ΚΕΜΑΚΟ ΑΕ και JWT ITALIA SPA ξεχωριστά λόγω παράβασης του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Επιφυλάσσεται να επιληφθεί του ζητήματος της τυχόν παραβάσεως του άρθρου 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και της επιβολής των σχετικών κυρώσεων, σε νέα συζήτηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσης.

Η απόφαση εκδόθηκε την 25 Ιουλίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την απόφαση

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Ματζουράνης

Ευάγγελος Περάκης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου